

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕКОПОСЕЛЕНЬ
В МЕЖАХ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ**

*Матеюк О. П., к.пед.н., доцент
(Хмельницький національний університет, Україна)*

**SOCIO-ECOLOGICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF
ECOLOGICAL SETTLEMENTS WITHIN THE RURAL AREAS
OF UKRAINE**

*Mateyuk O. P.
(Khmelnitsky National University, Khmelnytsky, Ukraine)*

Сучасна соціально-економічна та екологічна ситуація на селі свідчить про системну кризу: деградація сільських територій призвела до знищення історично сформованих поселенських структур зі всією соціально-економічною, духовно-культурною інфраструктурою та зростання негативних екологічних наслідків від господарської діяльності людини.

Питання розвитку сільських територій є комплексним і потребує розгляду багатьох аспектів, головними серед яких є подолання безробіття, демографічна стабілізація, розвиток соціальної інфраструктури та відновлення довкілля [1].

Альтернативним вирішенням проблем депресивності сільських територій можуть стати екологічні поселення – сталі спільноти зі стилем життя, орієнтованим на відновлення взаємозв'язку між людьми та природою. Головну мету екопоселень можна узагальнити таким чином: створення екологічно, економічно та соціально сталої спільноти, яка існує в гармонії з природою, намагаючись завдавати якомога менше шкоди довкіл्लю.

Екопоселення являє собою територію з будинками із екологічно чистих матеріалів, необхідною інфраструктурою, спорудами і територіями загального користування (школа, діловий центр, спортивні споруди, культурні заклади, парки, господарські споруди тощо). Екопоселення мають свої Статуту, які забороняють нанесення шкоди природі в результаті будь-якої діяльності, дотримання загальної естетики поселення, деякі внутрішні правила тощо.

Визначальними рисами екопоселень є: екологічне будівництво; екологічне відновлене землеробство, органічне землеробство, пермакультура (такі види землеробства передбачають відновлення ґрунту, підвищення його родючості завдяки природним механізмам, відновленню біологічного різноманіття); природодоцільна життєдіяльність, що передбачає мінімальний негативний вплив людини на природу, поліпшення та відновлення навколишнього середовища; екологічний мінімалізм в побуті та виробництві; альтернативна енергетика; природозберігаючі технології; соціальні підходи до формування громади, вирішення нагальних питань розвитку [2].

Однією із сучасних перешкод на шляху до організації екопоселень є відсутність правового механізму, який би регулював процедуру одержання й використання землі екопоселень. У зв'язку із цим виникає необхідність

формування державної програми в напрямку створення екопоселень, що передбачає створення відповідної законодавчої бази й розробки механізму реалізації й надання землі в різних регіонах країни.

Таким чином, сучасною альтернативою вирішення проблем відновлення села можуть стати екопоселення в межах сільських територій. Варто відзначити, що необхідною умовою їх успішного функціонування повинна бути реальна зацікавленість і достатньо висока відповідальність держави і безпосередньо громади кожного екопоселення.

Література:

1. Населення України. Соціально-демографічні проблеми українського села. – К. : Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, 2007. – С. 370.
2. Синявська О. М. Особливості формування екопоселення в Україні / О. М. Синявська, О. В. Семко, О. І. Філоненко // Комунальне господарство міст, 2014, – Вип. 116. – С. 72-74.

УДК 712.41:635.921

ВИКОРИСТАННЯ ЖИВОПЛОТІВ У СУЧАСНОМУ ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Мирончук К. В., к.с.-г.н.

(Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича)

HEDGES USAGE IN MODERN LANDSCAPE DESIGN

Myronchuk K. V.

(The Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine)

Живопліт, як старовинний і складний елемент садово-паркового мистецтва, відіграє вагомую роль у розвитку ландшафтного дизайну та має перспективи його використання у сучасному напрямі ландшафтно-архітектури. В історичному аспекті створення і формування живоплотів виділяються такі етапи: спонтанно-аграрний (II ст. до н.е. – IV ст. н.е.); садово-пейзажний (V-XV ст.); парково-мистецький (XVI-XVIII ст.); функціонально-мистецький (XIX ст. – до цього часу) [1]. Напрацьовано значний матеріал і досвід із створення та формування живоплотів різного функціонального призначення, з високими декоративними якостями, стійких до негативного впливу природних та антропогенних чинників.

Проблематика використання живої огорожі у сучасному озелененні, полягає у неправильному підборі видових структурних одиниць, на які покладено дві або більше функцій. Найчастіше використовуються види рослин, що мають високодекоративний вигляд, при цьому не у повній мірі забезпечують високоефективний захист від шуму, пилу або відмежування території. Проводиться неправильний розрахунок термінів зростання живоплоту до утворення повноцінної одиниці озеленення.